જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરી, સુરત

બ્લોક-એ,ત્રીજો માળ, જિલ્લા સેવા સદન-૨, અઠવાલાઈન્સ, સુરત- ૩૯૫૦૦૧

:-૦૨૬૧-૨૬૬૨૯૦૨ :- suratdeo@gmail.com

Web :-www.suratdeo.org

જા.ન.મા-૨/રા.ગી./ઉજવણી/આયોજન/૨૦૨૫/ 12632 તા.૦૬/૧૧/૨૦૨૫

પ્રતિ,

આચાર્યશ્રી,

પ્રાથમિક, માધ્યમિક અને ઉચ્ચત્તર માધ્યમિક શાળાઓ તમામ,

સુરત, જિ-સુરત.

વિષય: રાષ્ટ્રગીત "વંદે માતરમ @૧૫૦" ની ઉજવણી બાબત.

સંદર્ભ: (૧) માન.કમિશનરશ્રી શાળાઓની કચેરી, ગાંધીનગરના તા.૦૬/૧૧/૨૦૨૫ના પત્રાંક: ઘ/પરચ/માધ્મિક/૨૦૨૫/૧૧૩૭૪-૭૫

(૨) માન.પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકશ્રીની કચેરી, ગાંધીનગરના તા.૦૬/૧૧/૨૦૨૫ના પત્રાંક: પ્રાશિનિ/છ-૨/સંકલન/૨૦૨૫/૧૬૧૫-૭૦૪

ઉપર્યુક્ત વિષય અને સંદર્ભ પરત્વે જણાવવાનું કે, ભારત દેશને મળેલી આઝાદીમાં માનનીય બંકિમચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાય રચિત 'વંદે માતરમ" ગીતનો અમૂલ્ય ફાળો છે. **'વંદે માતરમ' ગીતની રચનાને ૧૫૦ વર્ષ** પૂર્ણ થયા હોઈ તેના ઉપલક્ષ્યમાં રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગના આ સાથે સામેલ તા.૦૪/૧૧/૨૦૨૫નાં પરિપત્રનાં પેટા ક્રમાંક (૩)માં સૂચવ્યા મુજબ **તા.૦૭/૧૧/૨૦૨૫ થી તા.૨૬/૧૧/૨૦૨૫** દરમિયાન સરકારી તથા ખાનગી યુનિવર્સિટીઓ, શાળાઓ અને કોલેજો, સરકારી કચેરીઓ અને જાહેર સ્થળો ખાતે રાષ્ટ્ર ગીત 'વંદે માતરમ્'ના મૂળ સ્વરૂપનું સમૂહગાન કરવામાં આવે તથા સ્વદેશીની શપથ લેવામાં આવે તેમ સંદર્ભદર્શિત પત્રોથી આદેશ થયેલ છે.

આમ, ઉક્ત તમામ બાબતો ધ્યાને લઈ, અત્રેના જિલ્લાની તમામ શાળાઓમાં તા. ૦૭/૧૧/૨૦૨૫ થી તા. ૨૬/૧૧/૨૦૨૫ દરમિયાન રાષ્ટ્ર ગીત 'વંદે માતરમ્'ના મૂળ સ્વરૂપનું સમૂહગાન કરવામાં આવે તથા **સ્વદેશીની શપથ** લેવામાં આવે તે મુજબના કાર્યક્રમના આયોજન કરવા જણાવવામાં આવે છે.

વધુમાં ભારત સરકારના પરિપત્રથી મળેલ સૂચના અનુસાર શાળા કક્ષાએ 'વંદે માતરમ'નું ગૌરવ જળવાય તે રીતે ગુજરાત શાળા શિક્ષણ પરિષદ, ગાંધીનગરના તા.**૦૪/૧૧/૨૦૨૫ના એનેક્ષર-૧ માં જણાવ્યા** અનુસાર વિવિધ પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરવા તથા તેના ફોટોગ્રાફ્સ અને વિડિયો ભારત સરકારની શિક્ષણ મંત્રાલયની વેબસાઇટ પર અપલોડ કરવાના રહેશે. ભારત સરકારની **MY Gov પ્લેટફોર્મ પર આ થીમ આધારિત ક્વિઝમાં** વધુમાં વધુ વિદ્યાર્થીઓ ભાગીદાર બને તે અર્થે વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહિત કરવાના રહેશે.

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી

સુરત, જિ-સુરત

બિડાણ:- સંદર્ભિત પત્રોની નકલ

કમિશનરશ્રી શાળાઓની કચેરી,
બીજો માળ, વિદ્યા સમીક્ષા કેન્દ્ર, સેકટર-૧૯, ગાંધીનગર

ક્રમાંક: ઘ/પરચ/માધ્યમિક/૨૦૨૫/11374-375 તા. ૦૬/૧૧/૨૦૨૫

પ્રતિ,

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી,

તમામ

વિષય: રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ@૧૫૦" ની ઉજવણીના આયોજન બાબત

સંદર્ભ: માન.મંત્રીશ્રી(શિક્ષણ અને સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા)ના પત્ર ક્રમાંક: મં./સા.ન્યા.અ./પ્રા.મા.પ્રૌ.ઉ.તાં.શિ./VIP/૨૦/૨૦૨૫, તા. ૦૫/૧૧/૨૦૨૫

ઉપર્યુક્ત વિષય અને સંદર્ભ પરત્વે જણાવવાનું કે, ભારત દેશને મળેલી આઝાદીમાં માનનીય બંકિમચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાય રચિત 'વંદે માતરમ" ગીતનો અમૂલ્ય ફાળો છે. 'વંદે માતરમ્' ગીતની રચનાને ૧૫૦ વર્ષ પૂર્ણ થયા હોઇ તેના ઉપલક્ષ્યમા રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગના આ સાથે સામેલ તા.૦૪/૧૧/૨૦૨૫નાં પરિપત્રનાં પેટા ક્રમાંક (૩)માં સૂચવ્યા મુજબ તા.૦૭/૧૧/૨૦૨૫ થી તા.૨૬/૧૧/૨૦૨૫ દરમિયાન સરકારી તથા ખાનગી યુનિવર્સિટીઓ, શાળાઓ અને કોલેજો, સરકારી કચેરીઓ અને જાહેર સ્થળો ખાતે રાષ્ટ્ર ગીત 'વંદે માતરમ્'ના મૂળ સ્વરૂપનું સમૂહગાન કરવામાં આવે તથા સ્વદેશીની શપથ લેવામાં આવે તેવી વ્યવસ્થા કરવી તથા કોલેજો ખાતે 'વંદે માતરમ્@૧૫૦' થીમ આધારિત સેમીનાર, વકતૃત્વ સ્પર્ધા, ચર્ચાઓનું આયોજન કરવા અંગે તાત્કાલિક અસરથી સંબંધિતોને સૂચના આપવા માન.મંત્રીશ્રી(શિક્ષણ)એ સંદર્ભદર્શિત પત્રથી જણાવેલ છે.

આમ, ઉક્ત તમામ બાબતો ધ્યાને લઈ, આપની કચેરી તથા આપના જિલ્લાના તાબા હેઠળની તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં તા. ૦૭/૧૧/૨૦૨૫ થી તા. ૨૬/૧૧/૨૦૨૫ દરમિયાન રાષ્ટ્ર ગીત 'વંદે માતરમ્'ના મૂળ સ્વરૂપનું સમૂહગાન કરવામાં આવે તથા સ્વદેશીની શપથ લેવામાં આવે તે મુજબના કાર્યક્રમના આયોજન કરવા આથી જણાવવામાં આવે છે.

(જયેશ એ.પટેલ)
નાયબ શિક્ષણ નિયામક
(માધ્યમિક)
ગુ.રા., ગાંધીનગર

નકલ સવિનય રવાના જાણ સારૂ:-

- અંગત સચિવશ્રી, માન. મંત્રીશ્રી (સામાજિક ન્યાય અધિકારિતા, પ્રાથમિક, માધ્યમિક અને પ્રૌઢ શિક્ષણ, ઉચ્ચ અને તાંત્રિક શિક્ષણ)નું કાર્યાલય, સ્વર્ણિમ સંકુલ-૧, પહેલો માળ, સચિવાલય, ગાંધીનગર

રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ@૧૫૦"ની ઉજવણીના આયોજન બાબત.

ગુજરાત સરકાર

રમતગમત,યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ,

પરિપત્ર ક્રમાંક: SYCAD/CPS/e-file/19/2025/1128/D

સરદાર ભવન, ગાંધીનગર.

તારીખ:૦૪-૧૧-૨૦૨૫

વંચાણે લીધા :

(૧) ગૃહ વિભાગ, ભારત સરકારના તા:૨૪-૧૦-૨૦૨૫ના પત્ર ક્રમાંક:I-19043/11/2025-NI-II/3769363 અંતર્ગત આયોજિત વીડીયો કોન્ફરન્સ બેઠક

પરિપત્ર:-

ભારત સરકારના ગૃહ વિભાગના વંચાણે લીધેલ પત્ર અન્વયે તા:૨૪-૧૦-૨૦૨૫ના વીડીયો કોન્ફરન્સના માધ્યમથી આયોજિત બેઠકમાં મળેલ સુચના મુજબ ભારતના રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ"ની પ્રસિધ્ધ થયા તારીખ : ૦૭ મી નવેમ્બરની રાષ્ટ્ર વ્યાપી ઉજવણીનું આયોજન કરવાનું થાય છે. રાષ્ટ્રીય સ્વતંત્રતા દરમિયાન રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ"ના માધ્યમથી સમગ્ર સ્વતંત્રતા ચળવળ એકતાંતણે બંધાઇ હતી અને એક નવી ઉંચાઇ હાંસલ કરેલ હતી. ભારતનું રાષ્ટ્ર ગીત આપણા સમગ્ર દેશ માટે રાષ્ટ્રીય ગૌરવની બાબત છે. રાષ્ટ્ર ગીતના સન્માનમાં વિવિધ કાર્યક્રમની ઉજવણી કરવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ છે.

સંસ્કૃતિ મંત્રાલય, ભારત સરકારની સૂચના અનુસાર રાજ્યના લોકોમાં રાષ્ટ્ર ગીત અને દેશ માટે ગર્વની ભાવના જાગે તથા જનમાનસમાં તેની બહોળી પ્રસિધ્ધિ થાય તે હેતુથી નિમ્નલિખિત કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવા બાબતની સુચનાઓ આ સાથે પરિપત્રિત કરવામાં આવે છે:

(૧) માન. મુખ્યમંત્રીશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં વિધાનસભા પરિસર ખાતે તા:૦૭-૧૧-૨૦૨૫ ના રોજ રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ્"ના મૂળ સ્વરૂપનું સમુહગાન કરવામાં આવે તથા સ્વદેશીની શપથ લેવામાં આવે તેવી વ્યવસ્થા કરવી. આ કાર્યક્રમમાં સચિવાલયમાં કામ કરતા તમામ અધિકારીશ્રીઓ તથા કર્મચારીઓ જોડાય તે સુનિશ્ચિત કરવું.

તા:૦૭-૧૧-૨૦૨૫ના રોજ સમાન ધોરણે પ્રભારીમંત્રીશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં જિલ્લાઓ ખાતે, જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં જિલ્લા પંચાયત ખાતે તથા મેયરશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં મહાનગપાલિકાઓ ખાતે, જિલ્લા પોલીસ વડાશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં જિલ્લા પોલીસ વડાની કચેરી તથા નગરપાલિકા પ્રમુખશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં તમામ નગરપાલિકાઓ ખાતે રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ્"ના મૂળ સ્વરૂપનું સમુહગાન કરવામાં આવે

તથા સ્વદેશીની શપથ લેવામાં આવે તેવી વ્યવસ્થા કરવી. **(વિભાગ : સા.વ.વિ., શહેરી વિકાસ, મહેસુલ, ગૃહ,પંચાયત અને ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ)**

(૨) રાજ્યના પોલીસ બેન્ડ દ્વારા પાટનગર ગાંધીનગર તથા જિલ્લાના મુખ્ય મથકના જાહેર સ્થળોએ રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ્" તથા અન્ય દેશ ભકિતના ગીતો આધારિત ધૂન પ્રસ્તુતિ કરવી. **(વિભાગ : ગૃહ અને મહેસુલ)**

(૩) તા:૦૭-૧૧-૨૦૨૫ થી તા.૨૬-૧૧-૨૦૨૫ દરમિયાન સરકારી તથા ખાનગી યુનીવર્સીટીઓ, શાળાઓ અને કોલેજો, સરકારી કચેરીઓ અને જાહેર સ્થળો ખાતે રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ્"ના મૂળ સ્વરૂપનું સમુહગાન કરવામાં આવે તથા સ્વદેશીની શપથ લેવામાં આવે તેવી વ્યવસ્થા કરવી તથા કોલેજો ખાતે "વંદે માતરમ્@૧૫૦" થીમ આધારિત સેમીનાર, વકતૃત્વ સ્પર્ધા,ચર્ચાઓનું આયોજન કરવું. **(વિભાગ : શિક્ષણ વિભાગ)**

(૪) સામાજિક તથા સાંસ્કૃતિક ક્ષેત્રની વિવિધ સંસ્થાઓને રાષ્ટ્રગીત "વંદે માતરમ્@૧૫૦" ની ઉજવણીમાં ભાગ લેવા પ્રોત્સાહિત કરવી. **(કલેકટરશ્રીઓ)**

(૫) વિવિધ મહાનુભાવો, વિવિધ ક્ષેત્રમાં સિધ્ધિ પ્રાપ્ત કરેલ નાગરિકો તથા સામાજિક ક્ષેત્રના અગ્રણીઓ મારફત પરંપરાગત તથા ડીઝીટલ મીડીયામાં પ્રચાર-પ્રસાર કરવો.

(કલેકટરશ્રીઓ)

(૬) વર્તમાનપત્રો તથા ડીઝીટલ મીડીયામાં "વંદે માતરમ્@૧૫૦" ની જાહેરાતો આપવી તથા પ્રચાર-પ્રસાર કરવો. **(વિભાગ : માહીતી અને પ્રસારણ)**

(૭) "વંદે માતરમ્" ની થીમ પર યુવા મેરાથોનનું આયોજન તથા ખેલો ઈન્ડીયાના શુભારંભ તથા સમાપન સમયે "વંદે માતરમ્"ના સમુહગાનનું આયોજન કરવું.

(વિભાગ : રમતગમત યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ)

(૮) માય ભારત સ્વયંસેવકોનો સહયોગ મેળવીને ઉજવણીનો બહોળો પ્રચાર થાય અને સહભાગિતા થાય તે સુનિશ્ચિત કરવું. **(વિભાગ : યુવા અને ખેલ બાબતો, ભારત સરકાર)**

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(સી.બી.પરમાર)
સંયુક્ત સચિવ (સાં.પ્ર)
રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ

પ્રતિ,

1. માનનીય રાજ્યપાલશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, ગુજરાત
2. માનનીય મુખ્યમંત્રીશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, મુખ્યમંત્રીશ્રીનું કાર્યાલય, સ્વર્ણિમ સંકુલ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર
3. માનનીય નાયબ મુખ્યમંત્રીશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, સ્વર્ણિમ સંકુલ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર
4. માનનીય મુખ્યમંત્રીશ્રીના ખાસ ફરજ પરના અધિકારીશ્રી, મુખ્યમંત્રીશ્રીનું કાર્યાલય, સચિવાલય, ગાંધીનગર
5. માનનીય રમત-ગમત, યુવક સેવા, સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓના રા.ક.મંત્રીશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
6. માન. મુખ્ય સચિવશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય, સચિવાલય, ગાંધીનગર
7. અધિક મુખ્ય સચિવશ્રી, ગૃહ વિભાગના અંગત સચિવશ્રી, બ્લોક નં:૨, સચિવાલય, ગાંધીનગર
8. અધિક મુખ્ય સચિવ, ઉચ્ચ અને તાંત્રિક શિક્ષણના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
9. અધિક મુખ્ય સચિવ, મહેસૂલના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
10. અગ્ર સચિવ, રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃતિઓ ના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
11. અગ્ર સચિવશ્રી, શહેરી વિકાસ વિભાગના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
12. અગ્ર સચિવ, પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
13. અગ્ર સચિવ, પંચાયત ગ્રામ વિકાસ અને ગ્રામ ગૃહ નિર્માણના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
14. સચિવ, માર્ગ અને મકાન વિભાગના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
15. સચિવશ્રી, માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગના અંગત સચિવશ્રી, બ્લોક નં.૨/૯, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
16. મહાનિદેશક, સ્પોર્ટ્સ ઓથોરીટી ઓફ ગુજરાતના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
17. કમિશનર, ગ્રામ વિકાસના અંગત સચિવશ્રી, ગાંધીનગર
18. કમિશનર, ઉચ્ચ શિક્ષણ, શિક્ષણ વિભાગ
19. કમિશનર, તાંત્રિક શિક્ષણ, શિક્ષણ વિભાગ
20. કમિશનર, પ્રાથમિક શિક્ષણ, શિક્ષણ વિભાગ
21. કમિશનર, શાળા, શિક્ષણ વિભાગ
22. સચિવ, સ્પોર્ટ્સ ઓથોરીટી ઓફ ગુજરાત
23. સર્વે મ્યુનિસિપલ કમિશનરશ્રીઓ
24. સર્વે જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીઓ (સર્વ સંબંધિતોને જાણ કરવાની સુચના સહ)

ક્રમાંક:પ્રાશિનિ/છ-૨/સંકલન/૨૦૨૫/૬૭૧૫-૭૦૪
પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકની કચેરી,
બ્લોક નં- ૧૨/૧, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન,
ગુ. રા. ગાંધીનગર. તા. ૦૬/૧૧/૨૦૨૫

પ્રતિ,

- જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી, તમામ
- જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી, તમામ
- શાસનાધિકારીશ્રી, તમામ

વિષયઃ- રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ@૧૫૦"ની ઉજવણીના આયોજન બાબત.

સંદર્ભઃ- (૧) રમતગમત,યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ,પરિપત્ર મંજૂરઃ SYCAD/CPS/e-file/19/2025/1128/D તા.૦૪/૧૧/૨૦૨૫

(૨) માન. મંત્રીશ્રી સામાજીક ન્યાય અને અધિકારિતા, પ્રાથમિક, માધ્યમિક અને પ્રૌઢ શિક્ષણ, ઉચ્ચ અને તાંત્રિક શિક્ષણ,નો તા.૦૫/૧૧/૨૦૨૫ નો પત્ર.

(3 શિક્ષા મંત્રાલય, ભારત સરકારના પત્ર ક્રમાંક: F.NO.4-7/2025-ATL, D.O. NO 1-5/2025-SS.8, તા.૦૧/૧૧/૨૦૨૫

ઉપર્યુક્ત વિષય અને સંદર્ભ પરત્વે જણાવવાનુ કે, શ્રી બંકિમચંદ્ર ચેટર્જી દ્વારા રચિત આપણું રાષ્ટ્રીય ગીત "વંદે માતરમ", ૧૮૭૫માં ૭ નવેમ્બરના રોજ અક્ષય નવમીના શુભ પ્રસંગે લખાયું હોવાનું માનવામ્રાં આવે છે. વંદે માતરમ સૌપ્રથમ સાહિત્યિક જર્નલ બંગદર્શનમાં તેમની નવલકથા આનંદમઠના ભાગ રૂપે શ્રેણીબદ્ધ સ્વરૂપમાં અને બાદમાં એક સ્વતંત્ર પ્રકાશન તરીકે ૧૮૮૨માં પ્રકાશિત થયું.

તે સમયગાળા દરમિયાન સામાજિક, સાંસ્કૃતિક અને રાજકીય રીતે ભારતમાં નોંધપાત્ર પરિવર્તન આવી રહ્યું હતું, જે રાષ્ટ્રીય ઓળખ અને વસાહતી શાસન સામે પ્રતિકારની વધતી જતી ચેતના દ્વારા ચિહ્નિત થયેલ હતું. માતૃભૂમિને શક્તિ, સમૃદ્ધિ અને દિવ્યતાના મૂર્ત સ્વરૂપ તરીકે બોલાવતા આ ગીતે ભારતની એકતા અને આત્મસન્માનની જાગૃત ભાવનાને કાવ્યાત્મક અભિવ્યક્તિ આપી. તે ટૂંક સમયમાં રાષ્ટ્ર પ્રત્યેની ભક્તિના સ્થાયી પ્રતિક તરીકે ઉભરી આવ્યું.,

ઉકત સંદર્ભ-૧ અને ૨ થી મળેલ સૂચના અનુંસાર તા.૦૭/૧૧/૨૦૨૫ થી તા.૨૬/૧૧/૨૦૨૫ દરમિયાન સરકારી તથા ખાનગી તમામ પ્રાથમિક શાળાઓ અને જાહેર સ્થળો ખાતે રાષ્ટ્રીય ગીત "વંદે માતરમ" તેના મુળ સ્વરૂપમાં સમુહ ગાન કરવામાં આવે તે મુજબ કાર્યવાહી કરવા જણાવવામાં આવે છે.

વિશેષમાં જણાવવાનું કે, તા.૭-નવેમ્બર, શુક્રવારના રોજ તમામ પ્રાથમિક શાળાઓમાં પ્રાર્થના સભામાં રાષ્ટ્રીય ગીત "વંદે માતરમ" તેના મુળ સ્વરૂપમાં વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા સામુહિક ગાન કરવામાં આવે તે મુજબની સૂચના પ્રસારિત કરવા અને રાષ્ટ્રીય ગીત "વંદે માતરમ"નું ગૌરવ જળવાઇ રહે તે માટે સબંધિત શાળાઓને યોગ્ય વ્યવસ્થા કરવા સૂચના આપવા જણાવવામાં આવે છે.

ઉકત સંદર્ભ-૩ થી ભારત સરકારના શિક્ષા મંત્રાલયના પત્રથી આપવામાં આવેલ સૂચના અને કરવાની થતી પ્રવૃત્તિઓની નકલ આ સાથે સામેલ છે. તે મુજબ પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરવા શાળા કક્ષાએ કેલેન્ડર બનાવવાનું રહેશે. સદર પત્ર અનુંસાર થયેલ પ્રવૃત્તિઓના ફોટોગ્રાફી, વિડીઓગ્રાફી અને દસ્તાવેજીકરણ કરવાનું રહેશે અને તે ભારત સરકારની વેબસાઇટ પર અપલોડ કરવાનું રહેશે.

ભારત સરકારના My.GOV પ્લેટફોર્મ પર આ થીમ આધારિત ક્વિઝમાં વધુમાં વધુ વિદ્યાર્થીઓ ભાગીદાર બને તે મુજબ વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહિત કરવા શિક્ષકોને જાણ કરવા આપની કક્ષાએથી આપના તાબા હેઠળની તમામ પ્રાથમિક શાળાઓને જરૂરી સૂચના આપવા આથી જણાવવામાં આવે છે.

બિડાણ: ઉપર મુજબ

નાયબ શિક્ષણ નિયામક
પ્રાથમિક શિક્ષણ
ગુ.રા. ગાંધીનગર

નકલ સવિનય રવાના જાણ સારૂ . . .

- અંગત સચિવશ્રી, માન. મંત્રીશ્રી શિક્ષણનું કાર્યાલય, સ્વર્ણિમ સંકુલ-૧, ગાંધીનગર
- અંગત સચિવશ્રી, માન. રાજયકક્ષાના મંત્રીશ્રી શિક્ષણનું કાર્યાલય, સ્વર્ણિમ સંકુલ-૨, ગાંધીનગર
- માન. અગ્ર સચિવશ્રી, (પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણ), શિક્ષણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર

રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ@૧૫૦"ની ઉજવણીના આયોજન બાબત.

ગુજરાત સરકાર

રમતગમત,યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ,

પરિપત્ર ક્રમાંક: SYCAD/CPS/e-file/19/2025/1128/D

સરદાર ભવન, ગાંધીનગર.

તારીખ:૦૪-૧૧-૨૦૨૫

વંચાણે લીધા :

(૧) ગૃહ વિભાગ, ભારત સરકારના તા:૨૪-૧૦-૨૦૨૫ના પત્ર ક્રમાંક:I-19043/11/2025-NI-II/3769363 અંતર્ગત આયોજિત વીડીયો કોન્ફરન્સ બેઠક

પરિપત્ર:-

ભારત સરકારના ગૃહ વિભાગના વંચાણે લીધેલ પત્ર અન્વયે તા:૨૪-૧૦-૨૦૨૫ના વીડીયો કોન્ફરન્સના માધ્યમથી આયોજિત બેઠકમાં મળેલ સુચના મુજબ ભારતના રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ"ની પ્રસિધ્ધ થયા તારીખ : ૦૭ મી નવેમ્બરની રાષ્ટ્ર વ્યાપી ઉજવણીનું આયોજન કરવાનું થાય છે. રાષ્ટ્રીય સ્વતંત્રતા દરમિયાન રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ"ના માધ્યમથી સમગ્ર સ્વતંત્રતા ચળવળ એકતાંતણે બંધાઇ હતી અને એક નવી ઉંચાઇ હાંસલ કરેલ હતી. ભારતનું રાષ્ટ્ર ગીત આપણા સમગ્ર દેશ માટે રાષ્ટ્રીય ગૌરવની બાબત છે. રાષ્ટ્ર ગીતના સન્માનમાં વિવિધ કાર્યક્રમની ઉજવણી કરવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ છે.

સંસ્કૃતિ મંત્રાલય, ભારત સરકારની સૂચના અનુસાર રાજ્યના લોકોમાં રાષ્ટ્ર ગીત અને દેશ માટે ગર્વની ભાવના જાગે તથા જનમાનસમાં તેની બહોળી પ્રસિધ્ધિ થાય તે હેતુથી નિમ્નલિખિત કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવા બાબતની સુચનાઓ આ સાથે પરિપત્રિત કરવામાં આવે છે:

(૧) માન. મુખ્યમંત્રીશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં વિધાનસભા પરિસર ખાતે તા:૦૭-૧૧-૨૦૨૫ ના રોજ રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ્"ના મૂળ સ્વરૂપનું સમુહગાન કરવામાં આવે તથા સ્વદેશીની શપથ લેવામાં આવે તેવી વ્યવસ્થા કરવી. આ કાર્યક્રમમાં સચિવાલયમાં કામ કરતા તમામ અધિકારીશ્રીઓ તથા કર્મચારીઓ જોડાય તે સુનિશ્ચિત કરવું.

તા:૦૭-૧૧-૨૦૨૫ના રોજ સમાન ધોરણે પ્રભારીમંત્રીશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં જિલ્લાઓ ખાતે, જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં જિલ્લા પંચાયત ખાતે તથા મેયરશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં મહાનગપાલિકાઓ ખાતે, જિલ્લા પોલીસ વડાશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં જિલ્લા પોલીસ વડાની કચેરી તથા નગરપાલિકા પ્રમુખશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં તમામ નગરપાલિકાઓ ખાતે રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ્"ના મૂળ સ્વરૂપનું સમુહગાન કરવામાં આવે

તથા સ્વદેશીની શપથ લેવામાં આવે તેવી વ્યવસ્થા કરવી. (વિભાગ : સા.વ.વિ., શહેરી વિકાસ, મહેસુલ, ગૃહ,પંચાયત અને ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ)

(૨) રાજ્યના પોલીસ બેન્ડ દ્વારા પાટનગર ગાંધીનગર તથા જિલ્લાના મુખ્ય મથકના જાહેર સ્થળોએ રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ્" તથા અન્ય દેશ ભક્તિના ગીતો આધારિત ધૂન પ્રસ્તુતિ કરવી. (વિભાગ : ગૃહ અને મહેસુલ)

(૩) તા:૦૭-૧૧-૨૦૨૫ થી તા.૨૬-૧૧-૨૦૨૫ દરમિયાન સરકારી તથા ખાનગી યુનીવર્સીટીઓ, શાળાઓ અને કોલેજો, સરકારી કચેરીઓ અને જાહેર સ્થળો ખાતે રાષ્ટ્ર ગીત "વંદે માતરમ્"ના મૂળ સ્વરૂપનું સમુહગાન કરવામાં આવે તથા સ્વદેશીની શપથ લેવામાં આવે તેવી વ્યવસ્થા કરવી તથા કોલેજો ખાતે "વંદે માતરમ્@૧૫૦" થીમ આધારિત સેમીનાર, વકતૃત્વ સ્પર્ધા,ચર્ચાઓનું આયોજન કરવું. (વિભાગ : શિક્ષણ વિભાગ)

(૪) સામાજિક તથા સાંસ્કૃતિક ક્ષેત્રની વિવિધ સંસ્થાઓને રાષ્ટ્રગીત "વંદે માતરમ્@૧૫૦" ની ઉજવણીમાં ભાગ લેવા પ્રોત્સાહિત કરવી. (કલેકટરશ્રીઓ)

(૫) વિવિધ મહાનુભાવો, વિવિધ ક્ષેત્રમાં સિધ્ધિ પ્રાપ્ત કરેલ નાગરિકો તથા સામાજિક ક્ષેત્રના અગ્રણીઓ મારફત પરંપરાગત તથા ડીજીટલ મીડીયામાં પ્રચાર-પ્રસાર કરવો.

(કલેકટરશ્રીઓ)

(૬) વર્તમાનપત્રો તથા ડીઝીટલ મીડીયામાં "વંદે માતરમ્@૧૫૦" ની જાહેરાતો આપવી તથા પ્રચાર-પ્રસાર કરવો. (વિભાગ : માહીતી અને પ્રસારણ)

(૭) "વંદે માતરમ્" ની થીમ પર યુવા મેરાથોનનું આયોજન તથા ખેલો ઇન્ડીયાના શુભારંભ તથા સમાપન સમયે "વંદે માતરમ્"ના સમુહગાનનું આયોજન કરવું.

(વિભાગ : રમતગમત યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ)

(૮) માય ભારત સ્વયંસેવકોનો સહયોગ મેળવીને ઉજવણીનો બહોળો પ્રચાર થાય અને સહભાગિતા થાય તે સુનિશ્ચિત કરવું. (વિભાગ : યુવા અને ખેલ બાબતો, ભારત સરકાર)

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(સી. બી. પરમાર)
સંયુક્ત સચિવ (સાં.પ્ર)
રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ

પ્રતિ,

1. માનનીય રાજ્યપાલશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, ગુજરાત
2. માનનીય મુખ્યમંત્રીશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, મુખ્યમંત્રીશ્રીનું કાર્યાલય, સ્વર્ણિમ સંકુલ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર
3. માનનીય નાયબ મુખ્યમંત્રીશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, સ્વર્ણિમ સંકુલ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર
4. માનનીય મુખ્યમંત્રીશ્રીના ખાસ ફરજ પરના અધિકારીશ્રી, મુખ્યમંત્રીશ્રીનું કાર્યાલય, સચિવાલય, ગાંધીનગર
5. માનનીય રમત-ગમત, યુવક સેવા, સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓના રા.ક.મંત્રીશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
6. માન. મુખ્ય સચિવશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય, સચિવાલય, ગાંધીનગર
7. અધિક મુખ્ય સચિવશ્રી, ગૃહ વિભાગના અંગત સચિવશ્રી, બ્લોક નં.૨, સચિવાલય, ગાંધીનગર
8. અધિક મુખ્ય સચિવ, ઉચ્ચ અને તાંત્રિક શિક્ષણના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
9. અધિક મુખ્ય સચિવ, મહેસૂલના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
10. અગ્ર સચિવ, રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃતિઓ ના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
11. અગ્ર સચિવશ્રી, શહેરી વિકાસ વિભાગના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
12. અગ્ર સચિવ, પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
13. અગ્ર સચિવ, પંચાયત ગ્રામ વિકાસ અને ગ્રામ ગૃહ નિર્માણના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
14. સચિવ, માર્ગ અને મકાન વિભાગના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
15. સચિવશ્રી, માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગના અંગત સચિવશ્રી, બ્લોક નં.૨/૯, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
16. મહાનિદેશક, સ્પોર્ટ્સ ઓથોરીટી ઓફ ગુજરાતના અંગત સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
17. કમિશનર, ગ્રામ વિકાસના અંગત સચિવશ્રી, ગાંધીનગર
18. કમિશનર, ઉચ્ચ શિક્ષણ, શિક્ષણ વિભાગ
19. કમિશનર, તાંત્રિક શિક્ષણ, શિક્ષણ વિભાગ
20. કમિશનર, પ્રાથમિક શિક્ષણ, શિક્ષણ વિભાગ
21. કમિશનર, શાળા, શિક્ષણ વિભાગ
22. સચિવ, સ્પોર્ટ્સ ઓથોરીટી ઓફ ગુજરાત
23. સર્વે મ્યુનિસિપલ કમિશનરશ્રીઓ
24. સર્વે જિલ્લા કલેક્ટરશ્રીઓ (સર્વ સંબંધિતોને જાણ કરવાની સુચના સહ)

25. સર્વે જિલ્લા પોલીસ વડાશ્રીઓ
26. સર્વે નિયામકશ્રીઓ, જિલ્લા ગ્રામ વિકાસ એજન્સી
27. સર્વે જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓ
28. સર્વે જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓ
29. સ્ટેટ ડાયરેક્ટર, માય ભારત, ગુજરાત
30. સર્વે જિલ્લા યુવા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ
31. સર્વે જિલ્લા રમતગમત અધિકારીશ્રીઓ
32. સિલેક્ટ ફાઈલ/શાખા સિલેક્ટ ફાઈલ-૨૦૨૫

પાયાની સાક્ષરતા અને અંક જ્ઞાન

સમગ્ર શિક્ષા
Samagra Shiksha

ગુજરાત શાળા શિક્ષણ પરિષદ
સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ કચેરી,
સમગ્ર શિક્ષા, સેક્ટર-૧૭,
ગાંધીનગર.
E-mail: qecell-gcse@gujarat.gov.in

પત્ર ક્રમાંક: સમગ્ર શિક્ષા/ક્યુઈસેલ/1/2025/ by mail

તા: 04/11/2025.

પ્રતિ,
માન. કમિશનરશ્રી,
કમિશનર શાળાઓની કચેરી,
વિદ્યા સમીક્ષા કેન્દ્ર, ગાંધીનગર.

પ્રતિ,
માન. નિયામકશ્રી,
પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકની કચેરી,
વિદ્યા સમીક્ષા કેન્દ્ર, ગાંધીનગર.

વિષય: વંદે માતરમના 150 વર્ષની ઉજવણી અંતર્ગત નોડલ અધિકારીશ્રીની નિયુક્તિ કરી આગળની કાર્યવાહી કરવા બાબત.

સંદર્ભ: (1) શિક્ષા મંત્રાલય, ભારત સરકારના પત્ર ક્રમાંક: F.NO.4-7/2025-ATL, D.O. No. 1-5/2025-SS.8, Dt.01/11/2025.

(2) સંસ્કૃતિ મંત્રાલય, ભારત સરકાર ના પત્ર ક્રમાંક: D.O. no. 4-3/2025-ATL, D.O. No CM-21/I/2025-C&M, Dt.27/10/2025.

(3) માન. અગ્ર સચિવશ્રી(પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણ), શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત રાજ્યની તા.04/11/2025ના રોજ નોંધ પર મળેલ મંજૂરી.

શ્રીમાન,

ઉપરોક્ત વંચાણે લીધા પત્રો અન્વયે (1) માં જણાવ્યા મુજબ શ્રી બંકિમચંદ્ર ચેટર્જી દ્વારા રચિત આપણું રાષ્ટ્રીય ગીત "વંદે માતરમ", ૧૮૭૫માં ૭ નવેમ્બરના રોજ અક્ષય નવમીના શુભ પ્રસંગે લખાયું હોવાનું માનવામાં આવે છે. વંદે માતરમ સૌપ્રથમ સાહિત્યિક જર્નલ બંગદર્શનમાં તેમની નવલકથા આનંદમઠના ભાગ રૂપે શ્રેણીબદ્ધ સ્વરૂપમાં અને બાદમાં એક સ્વતંત્ર પ્રકાશન તરીકે ૧૮૮૨માં પ્રકાશિત થયું.

તે સમયગાળા દરમિયાન સામાજિક, સાંસ્કૃતિક અને રાજકીય રીતે ભારતમાં નોંધપાત્ર પરિવર્તન આવી રહ્યું હતું, જે રાષ્ટ્રીય ઓળખ અને વસાહતી શાસન સામે પ્રતિકારની વધતી જતી ચેતના દ્વારા ચિહ્નિત થયેલ હતું. માતૃભૂમિને શક્તિ, સમૃદ્ધિ અને દિવ્યતાના મૂર્ત સ્વરૂપ તરીકે બોલાવતા આ ગીતે ભારતની એકતા અને આત્મસન્માનની જાગૃત ભાવનાને કાવ્યાત્મક અભિવ્યક્તિ આપી. તે ટૂંક સમયમાં રાષ્ટ્ર પ્રત્યેની ભક્તિના સ્થાયી પ્રતીક તરીકે ઉભરી આવ્યું.

ઉક્ત વંચાણે લીધા (2) અનુસાર સંસ્કૃતિ મંત્રાલયે પત્ર નં. CM- 21/1/2025-C&M તારીખ 27.10.2025 (કોપી જોડાયેલ) દ્વારા જણાવેલ છે કે, ભારત સરકારે 7 નવેમ્બર 2025 થી 7 નવેમ્બર 2026 સુધી દેશભરમાં વર્ષભરની પ્રવૃત્તિઓ દ્વારાં વંદે માતરમના 150 વર્ષની ઉજવણી કરવાનો નિર્ણય લીધો છે. રાષ્ટ્રીય અમલીકરણ સમિતિ દ્વારા 24 ઓક્ટોબર 2025 ના રોજ યોજાયેલી તેની બેઠકમાં સ્મારક પ્રવૃત્તિઓ અને કાર્ય યોજનાને મંજૂરી આપવામાં આવેલ છે. વધુમાં, એવું નક્કી કરવામાં આવેલ છે કે દેશભરની શાળાઓ અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ 7 નવેમ્બર 2025 ના રોજ રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમ સાથે સંરેખિત થઈને "વંદે માતરમ સંગીત

સમારોહ"નું આયોજન કરીને સક્રિયપણે ભાગ લેશે. આ સંગીત સમારોહ સામૂહિક સંવાદિતા અને રાષ્ટ્રીય ગૌરવની અભિવ્યક્તિ તરીકે સેવા આપશે, વિવિધતામાં આપણી એકતાની શક્તિની ઉજવણી કરશે.

ઉપરોક્ત બાબતોને અનુસરીને, જણાવવામાં આવેલ છે કે તમે ગુજરાત રાજ્યના અધિકારક્ષેત્ર હેઠળની તમામ શાળાઓને 7 નવેમ્બર, 2025 ના રોજ રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમ અનુસાર 'વંદે માતરમ'ના સામૂહિક ગાન અને 'વંદે માતરમ સંગીત સમારોહ'નું આયોજન સુનિશ્ચિત કરવા માટે જરૂરી સૂચનાઓ આપવામાં આવે. શાળાની પ્રાર્થનાસભા તેના માટે એક યોગ્ય મંચ રહેશે. વધુમાં જણાવવામાં આવેલ છે કે 7 નવેમ્બર 2025 થી 7 નવેમ્બર 2026 ના સ્મારક સમયગાળા દરમિયાન રાજ્યના અધિકાર ક્ષેત્ર હેઠળની તમામ શાળાઓ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવનારી પ્રવૃત્તિઓનું વિગતવાર કેલેન્ડર બનાવવામાં આવે, જે નીચે મુજબ એનેક્ષર-1 માં આપેલી પ્રવૃત્તિઓની ઉદાહરણરૂપ યાદી મુજબ છે.

એનેક્ષર-1

વંદે માતરમના ૧૫૦ વર્ષની ઉજવણી

ઉજવણીના તબક્કાઓ:

ફેઝ - 1	7-14 નવેમ્બર, 2025
ફેઝ - 2	19-26 જાન્યુઆરી 2026 (પ્રજાસત્તાક દિવસની આસપાસ)
ફેઝ - 3	7-15 ઑગસ્ટ 2026 (હર ઘર તિરંગા સાથે-2026)
ફેઝ - 4	11-7 નવેમ્બર 2026 સમાપન સપ્તાહ

શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગ માટેની પ્રવૃત્તિઓની યાદી:

ક્રમ	સમય મર્યાદા	પ્રવૃત્તિઓ
1	7 નવેમ્બર 2025	• વંદે માતરમનું સામૂહિક ગાન યોજવું અને તે ઝુંબેશ વેબસાઇટ પર અપલોડ કરવા. • દેશભરની શાળાઓ અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓએ 7 નવેમ્બર 2025ના રોજ રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમ અનુસાર વંદે માતરમ સંગીત સમારોહનું આયોજન કરવું.
2	સમગ્ર વર્ષ દરમિયાન	• વિદ્યાર્થીઓને MeitY (MyGov) ના સંકલનમાં MyGov પ્લેટફોર્મ દ્વારા વંદે માતરમ થીમ પર રાષ્ટ્રીય ક્વિઝમાં ભાગ લેવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવા. • વિદ્યાર્થીઓ સુધી પહોંચવા માટે, દેશભરની શાળાઓ અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં વંદે માતરમને સમર્પિત વિશેષ સભાઓ, નિબંધ સ્પર્ધાઓ, ચર્ચાઓ, પોસ્ટર મેકિંગ વગેરે જેવી પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરવું. • શાળાઓ અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ, NCC વગેરેના કેમ્પસમાં બેન્ડ દ્વારા વંદે માતરમ સંગીત કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવું. • તમામ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં વંદે માતરમ થીમ પર એક્ઝીબીશન ડિસ્પ્લે માટે મુકવું.

ઉક્ત સંદર્ભ (૩) માન. અગ્ર સચિવશ્રી(પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણ), શિક્ષણ વિભાગની સૂચના અનુસાર નિયામકશ્રી, પ્રાથમિક શિક્ષણની કચેરી માંથી એક નોડલ અધિકારીશ્રીની નિયુક્તિ કરી અને શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગ, શિક્ષણ મંત્રાલયને ઈ-મેલ દ્વારા જાણ કરવાની રહેશે. તે ઉપરાંત કમિશનરશ્રી, શાળાઓની કચેરી માંથી એક સહ નોડલ અધિકારીશ્રીની નિયુક્તિ કરવાની રહેશે જે નોડલ અધિકારીશ્રી સાથે સંકલનમાં રહી ઉપરોક્ત કામગીરી કરવાની રહેશે. નોડલ અધિકારશ્રીએ કાર્યક્રમોના આયોજનનું સંકલન કરવાની જવાબદારી રહેશે. તેઓએ ફોટોગ્રાફી અને વિડીયોગ્રાફી સાથે કાર્યક્રમોના દસ્તાવેજીકરણની ખાતરી પણ કરવાની રહેશે અને ઝુંબેશ વેબસાઇટ પર અપલોડ કરાવવાની રહેશે. ઉપરાંત સદર કાર્યક્રમની શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગ, શિક્ષણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર સાથેની સંકલનની તમામ કાર્યવાહી આપની કચરીએથી નોડલ અધિકારીશ્રી દ્વારા કરવાની રહેશે તથા એસ.પી.ડી.શ્રી, સમગ્ર શિક્ષાને પણ કરેલ કાર્યવાહીની જાણ કરવાની રહેશે.

ઉપરોક્ત તમામ બાબતો ધ્યાને લઈ સદર કાર્યક્રમના આયોજન અને સંકલન કરવા સારુ આપની કક્ષાએથી નોડલ તથા સહ નોડલ અધિકારશ્રીની નિયુક્તિ થઈ આગળની કાર્યવાહી હાથ ધરવા વિનંતી છે.

આભાર સહ.....

(શિલ્પા પટેલ)
સચિવ
સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ઓફીસ
સમગ્ર શિક્ષા, ગાંધીનગર

<u>નકલ સવિનય રવાના :</u>

- માન. એસ.પી.ડી.શ્રી, સદર કચેરી
- માન. એડી.એસ.પી.ડી.શ્રી, સદર કચેરી

D:\2025-26\letter.docx

संजय कुमार, भा.प्र.से
सचिव

Sanjay Kumar, IAS
Secretary

स्कूल शिक्षा और साक्षरता विभाग
शिक्षा मंत्रालय
भारत सरकार
Department of School Education & Literacy
Ministry of Education
Government of India

D.O. No. 1-5/2025-SS.8

Dated 01st November, 2025

Dear Colleague,

As you are aware, our National Song "**Vande Mataram**", composed by Shri Bankim Chandra Chatterjee, is believed to have been written during the auspicious occasion of Akshaya Navami, which in 1875 fell on 7th November. Vande Mataram first appeared in the literary journal Bangadarshan as part of his novel Anandamath in a serialized form and later as a standalone publication in 1882.

During that period, India was undergoing significant social, cultural, and political transformation, marked by a growing consciousness of national identity and resistance to colonial rule. The song, invoking the Motherland as the embodiment of strength, prosperity, and divinity, gave poetic expression to India's awakening spirit of unity and self-respect. It soon emerged as an enduring symbol of devotion to the nation.

Ministry of Culture has communicated vide letter No. CM- 21/1/2025-C&M .dated 27.10.2025 (Copy enclosed) that, the Government of India has decided to commemorate 150 years of Vande Mataram through year-long activities across the country from 7th November 2025 to 7th November 2026. The commemorative activities and action plan were approved by the National Implementation Committee in its meeting held on 24th October 2025. Further, it has been decided that schools and educational institutions across the country shall actively participate by organizing "Vande Mataram Concerts" on 7th November 2025, in alignment with the national event. These concerts will serve as an expression of collective harmony and national pride, celebrating the strength of our unity in diversity.

In pursuance of the above, you are requested to issue necessary instructions to all schools under your jurisdiction to ensure the mass singing of 'Vande Mataram' and the organization of 'Vande Mataram Concerts' in line with national programme on 7th November, 2025. **The School Assembly would be an appropriate forum for the same.**

Contd....2/-

124 'सी' विंग, शास्त्री भवन, नई दिल्ली–110001
124 'C' Wing, Shastri Bhawan, New Delhi-110001
Telephone: +91-11-23382587, +91-11-23381104 Fax : +91-11-23387589
E-mail: secy.sel@nic.in

You are further requested to formulate a detailed calendar of activities to be undertaken by schools under your administration during the commemorative period from 7th November 2025 to 7thNovember 2026, as per the illustrative list of activities enclosed at **Annexure–I.**

A nodal officer from each of the State/UT/Organisation may be nominated and intimated to Department of School Education & Literacy, Ministry of Education through returning e-mail on 03.11.2025. The nodal officers will be required to coordinate the organization of the events. They shall also ensure documentation of the events with photography and videography and upload on the campaign website.

The efforts of your State/UT in promoting such initiatives are sincerely appreciated. Your personal attention and continued support in ensuring wide participation and meaningful celebration of this historic milestone are earnestly solicited.

Best wishes,

Yours sincerely,

1/11/2025
(Sanjay Kumar)

To,

Education Secretary/Principal Secretary/Secretary/SPDs of all States/UTs

Copy for similar action to:-

1. Chairperson, CBSE
2. Commissioner, KVS
3. Chairperson, NCTE
4. Director, NCERT
5. Commissioner, NVS
6. Chairman, NIOS

Copy forwarded for information to:

1. PPS to Secretary (SE&L)
2. Secretary, Ministry of Culture, Shastri Bhawan, New Delhi.
3. NIC cell - for uploading on the website

9

विवेक अग्रवाल
सचिव
Vivek Aggarwal
Secretary

भारत सरकार
संस्कृति मंत्रालय
नई दिल्ली-110001
GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF CULTURE
NEW DELHI-110 001

D.O. No CM-21/1/2025-C&M

October 27, 2025

Dear Shri Kumar,

As you are aware, our national song "Vande Mataram", by Bankim Chandra Chatterjee is believed to have been written during the auspicious occasion of Akshaya Navami which in 1875 was on 7th November. Vande Mataram first appeared in the literary journal Bangadarshan as part of his novel Anandamath in a serialised manner and later as a standalone book in 1882. During that period, India was undergoing major social, cultural and political changes, and there was a growing consciousness of national identity and resistance to colonial rule. The song, invoking the Motherland as the embodiment of strength, prosperity and divinity, gave poetic expression to India's awakening spirit of unity and self-respect. It soon became an enduring symbol of devotion to the nation.

2. The popularity of Vande Mataram grew rapidly in the late 19th and early 20th centuries. On 24th January 1950, while announcing the adoption of the Constitution, Dr. Rajendra Prasad, the First President of independent India and also as President of the Constituent Assembly, stated that the song Vande Mataram, which had played a historic part in the struggle for India's freedom, shall be honoured equally with Jana Gana Mana and have equal status with it. Since Independence, Vande Mataram has continued to hold a place of special honour in official ceremonies, public events and educational institutions, representing the ideals of patriotism, unity and service to the nation.

3. In recognition of its historic importance and national significance, the Union Cabinet, chaired by the Hon'ble Prime Minister on 1st October 2025 approved the nationwide celebrations to mark 150 years of the national song, Vande Mataram. The commemoration provides an opportunity to highlight the contribution of Bankim Chandra Chatterjee and to reaffirm the values of unity, sacrifice and love for the Motherland that the song embodies.

4. In the above context, Government of India has decided to commemorate 150 Years of Vande Mataram through year-long commemorative activities across the country from 7th November 2025 to 7th November 2026. The commemorative activities and action plan has been approved by the National Implementation Committee on 24th October 2025.

5. Further, in accordance with the directions of the National Implementation Committee (NIC), the Department of School Education & Literacy is requested to direct all autonomous/ Statutory bodies under your department, i.e. CBSE, KVS, JNV, NIOS, NCERT and NCTE and bodies implementing centrally sponsored schemes like Samagra Shiksha, PM Poshan, Padhna Likhna Abhiyan, etc., to implement the activities in connection with the ccommemoration of 150 Years of Vande Mataram as highlighted in **Annexure I**.

6. In this regard, it is requested to nominate a Nodal Officer from your Department to coordinate with the Ministry of Culture for effective implementation to commemorate of 150 Years of Vande Mataram.

With regards,

Yours sincerely,

(Vivek Aggarwal)

Shri Sanjay Kumar
Secretary
Department of School Education and Literacy
Ministry of Education
Shastri Bhawan, New Delhi - 110001

Room No. 502, 'C' Wing, Shastri Bhawan, Dr. Rajendra Prasad Road, New Delhi-110 001
Phone: 91-11-23381040, 23386995, E-mail: secy-culture@nic.in

Annexure 1
Commemoration of 150 Years of Vande Mataram

Commemoration phases:

Phase 1	7-14 November, 2025
Phase 2	19 -26 January 2026 (Around Republic Day)
Phase 3	7-15 August 2026 (Along with Har Ghar Tiranga 2026)
Phase 4	1-7 November 2026 (Closing Week)

List of activities for Department of School Education & Literacy

Sl. No.	Timeline	Activity
1.	7th November 2025	• Mass singing of Vande Mataram to be organized and same to be uploaded on the campaign website. • Schools and educational institutions across the country to organize Vande Mataram concerts in line with the national programme on 7th November 2025.
2.	Year long	• Encouraging students to participate in national quiz on Vande Mataram theme via the MyGov platform in coordination with MeitY (MyGov). • For student outreach, activities like special assemblies dedicated to Vande Mataram, essay competitions, debates, poster making etc. to be organized in schools and educational institutions across the country. • Vande Mataram music programmes to be organized by bands of schools and educational institutions,NCC etc., in campuses across the country. • Display of exhibition on Vande Mataram to be put up across all the educational institution in the country.